

1 חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975

1. הגדרות

(תיקונים: התשס"ב, התשס"ז, התשע"ז)

בחוק זה -

"השר" - שר החינוך והתרבות ²;

"ספר" - ספר, כתב עת, עתון או דבר דפוס אחר, סרט, תקליט, וכן חומר גרפי, קולי או אור-קולי אחר, והכל בכל,

צורה או טכנולוגיה שבהן הם נשמרים, מאוחזרים או מופצים ולרבות בכתב לעיוורים;

"ספריה ציבורית" - ספריה שהיא פתוחה לכל והוקמה לפי סעיף 2 או הוכרה לפי סעיפים 2 או 3;

"סרט" - בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הוא נשמר, מאוחזר או מופץ לרבות קלטת וידאו;

"עיתון" - (נמחקה);

"תקליט" - בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הוא נשמר, מאוחזר או מופץ, לרבות קלטת או תקליטור.

א1. מטרה

(תיקון התשס"ב)

חוק זה בא להסדיר את פעילותן של הספריות הציבוריות לטובת הציבור, במטרה לקדם את החינוך והתרבות בישראל ולהבטיח שירותי ספריה ציבורית, בזמינות ובאיכות סבירים, לצד אמצעים להבטחת מקורות המימון למימוש מטרה זו.

2. ספריה של רשות מקומית

(תיקון התשס"ב)

(א) השר רשאי, לשם השגת מטרתו של חוק זה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים וכל רשות מקומית הנוגעת בדבר, להורות בצו, לרשות מקומית אחת או לרשויות מקומיות אחדות במשותף, להקים, להחזיק ולנהל ספריה ציבורית בתחום שיפוטן.

(ב) השר רשאי להכיר בספריה קיימת של רשות מקומית כספריה ציבורית, ומשעשה כן יחול עליה חוק זה.

3. ספריה של ארגון ציבורי

(א) לפי בקשתו של ארגון ציבורי ובהתייעצות עם הרשות המקומית שבתחומה נמצאת ספריה של הארגון, רשאי השר להכיר בספריה כספריה ציבורית, ומשעשה כן יחול עליה חוק זה, אולם לא ייפגע מעמדה המשפטי בשל כך.

(ב) השר יקבע בתקנות, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, את המבחנים שלפיהם יהא ניתן להכיר בספריה לפי סעיף זה, וכן את התנאים לביטול ההכרה, בין ביוזמת השר ובין לפי בקשת הארגון.

(ג) השר רשאי, לאחר שהודיע על כך לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, לקבוע בתקנות דרכי פעולתן של ספריות ציבוריות שהוכרו לפי סעיף זה, לרבות שיתוף בניהול ובאיגום האמצעים עם ספריה של הרשות המקומית, וחלוקת תחומי פעולתן.

4. שיתוף גופים אחרים

רשות מקומית רשאית לשתף מוסדות וגופים אחרים בהקמתה של ספריה ציבורית, בתחזוקתה ובניהולה, אולם לא יהיה בכך

שיעור השתתפות

5.

(תיקון התשס"ב)

(א) (1) אחת לשלוש שנים יקבע השר, בכפוף להוראות פסקה (2), את העלות השנתית של הוצאות ההחזקה והניהול של ספריה ציבורית (בחוק זה - העלות השנתית);
(2) השר יקבע את העלות השנתית בהסכמת שר האוצר, ובהתייעצות עם שר הפנים, עם מרכז השלטון המקומי ועם ארגון המועצות האזוריות בישראל, לפי אמות מידה שיקבע כאמור בשים לב לתקנות לפי סעיף 9(5);
(3) השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים להצמדת סכום העלות השנתית, וכן כללים בדבר הפחתת סכום העלות השנתית במקרים מיוחדים המצדיקים זאת.

(ב) ³אוצר המדינה ישתתף בהחזקתן ובניהולן של הספריות הציבוריות בשיעור כולל של 50% מסכום הבסיס. שר האוצר, בהתייעצות עם שר הפנים ועם הוועדה המייעצת, ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, יקבע תנאים ואמות מידה לקביעת שיעור ההשתתפות של אוצר המדינה בהחזקתה ובניהולה של ספריה ציבורית, בין השאר בהתחשב במיקומה הגיאוגרפי של הספריה; בסעיף זה, "הוועדה המייעצת" - ועדה שהקים שר האוצר לענין חוק זה, שחברים בה: נציג שר האוצר והוא יהיה היושב ראש, נציג השר, נציג שר המשפטים, נציג שר הפנים, שלושה נציגי ציבור שבהם אחד שהמליץ עליו מרכז השלטון המקומי ושניים העוסקים בתחום הספרנות שהמליץ עליהם השר; חבר הוועדה לא יקבל שכר בעד שירותיו במילוי תפקידו בוועדה.

(ג) הרשות המקומית תשתתף בהחזקתה ובניהולה של ספריה ציבורית שבתחום שיפטה, בשיעור שלא יפחת מ-50% מהעלות השנתית או בשיעור הסכום הקובע, הגבוה מביניהם; היתה הספריה מוחזקת ומנוהלת על ידי רשויות מקומיות אחדות במשותף, יראו, לענין סעיף זה, את כלל הרשויות המקומיות המשתתפות בהחזקה ובניהול של אותה ספריה ציבורית כרשות מקומית אחת; השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים לחישוב שיעור השתתפותה של כל רשות מקומית כאמור.

(ד) השר יקבע כל שנה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים ולאחר שמיעת דעתם של הרשויות המקומיות והארגונים הציבוריים הנוגעים בדבר, את שיעור השתתפותו של אוצר המדינה בהקמתן ובפיתוחן של ספריות ציבוריות.

(ה) סכום הבסיס והסכום הקובע יעודכנו לפי שיעור שינוי המדד במועדים שיקבע השר בתקנות, בהסכמת שר האוצר.

(ו) בסעיף זה -

"המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"סכום הבסיס" - הסכום הכולל של השתתפות אוצר המדינה והרשויות המקומיות בהחזקתן ובניהולן של הספריות הציבוריות בשנת 2006;

"הסכום הקובע" - סכום ההשתתפות בפועל של רשות מקומית בהחזקתה או בניהולה של ספריה ציבורית שבתחום שיפטה בשנת 2006.

6. שירותים

(תיקון התשס"ב)

ספריה ציבורית תספק, בתחום השיפוט של כל רשות מקומית הנוגעת בדבר, שירותים כפי שייקבעו בתקנות, לרבות שירותים המאפשרים גישה למאגרי ידע ומידע.

7. תשלומים

(תיקון התשס"ב)

שירותי ספריה ציבורית יינתנו חינם, אולם ניתן לגבות תשלומים בשל איחור בהחזרת ספרים או בשל אי-החזרתם או בשל השחתתם הכל כפי שקבע השר; כן ניתן לגבות תשלומים בשל שירותים מסויימים שניתנו, כפי שקבע השר, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

8. מועצה לספריות ציבוריות

(תיקון התשס"ב)

(א) השר יקים מועצה לספריות ציבוריות והוא ימנה את חבריה מבין אנשי חינוך, ספרנים בכירים ונציגי משרד החינוך והתרבות, משרד הפנים, רשויות מקומיות, ספרנים ומוסדות ציבור הנוגעים בדבר.
(ב) השר יוועץ במועצה בכל ענין הנוגע לחוק זה; המועצה רשאית להעלות לפני השר הצעות משלה.

9. ביצוע ותקנות

(תיקון התשס"ב)

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות -

- (1) סדרי הפיקוח על ספריות ציבוריות;
- (2) הכישורים המקצועיים לניהול ספריה ציבורית;
- (3) דרכי השיתוף של גופים ומוסדות בקיום ספריות ציבוריות;
- (4) עידוד רכישת ספרים המתפרסמים בישראל;
- (5) תקנים לעניין העסקת כוח אדם ולעניין הקמת מבנים וכן מלאי ספרים לכל ספריה ציבורית; תקנות לענין פסקה זו יותקנו בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים, ותיאומים בהן לענין רשות מקומית הנוגעת בדבר - בהתייעצות עם אותה רשות מקומית.

10. החלה

חוק זה יוחל בהדרגה, מדי שנה בשנה, על פי צווים שיתן השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ושר הפנים ולאחר שהודיע על כך לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, עד שתושלם החלתו על כל הרשויות המקומיות.

יצחק רבין

אהרון ידלין

ראש הממשלה
שר החינוך
והתרבות
אפרים קציר

[1].ח"ס 779, התשל"ה (8.8.1975), עמ' 230.

תיקונים: ח"ס 1852, התשס"ב (27.6.2002), עמ' 452;

ח"ס 1892, התשס"ג (1.6.2003), עמ' 394;

ח"ס 2104, התשס"ז (26.7.2007), עמ' 390. הצ"ח - כנסת 155, התשס"ז, עמ' 202;

ח"ס 2405, התשע"ג (5.8.2013), עמ' 118. הצ"ח - ממשלה 768, התשע"ג, עמ' 586;

ח"ס 2643, התשע"ז (8.6.2017), עמ' 986. הצ"ח - ממשלה 1115, התשע"ז, עמ' 888.

[2].הסמכות הועברה לשר המדע, התרבות והספורט (י"פ 4820, התש"ס, עמ' 1088).

[3].בתיקון התשס"ז נקבע (ובתיקון התשע"ג תוקן) כי השתתפות אוצר המדינה כאמור בסעיף 5(ב) תהיה בהדרגה כמפורט

להלן: בשנת הכספים 2008 - בשיעור של 18% מסכום הבסיס; משנת הכספים 2009 ועד שנת הכספים 2015 - לכל הפחות

בשיעורים שווים מדי שנה, (להלן - התוספת השנתית), למעט בשנות הכספים 2013 ו-2014 באופן שעד שנת הכספים 2015

תושלם מלוא ההשתתפות. בתיקון התשע"ג נקבע כי בשנות הכספים 2013 ו-2014 - לא תשולם התוספת השנתית;

השתתפות אוצר המדינה בשנים אלה תהיה בסכום שווה להשתתפות אוצר המדינה בשנת הכספים 2012; בשנת הכספים

2015 תהיה התוספת השנתית 11 מיליוני שקלים חדשים, כך שתושלם מלוא ההשתתפות.

//